

1. søndag efter påske 2021

Den 11. april, kl. 9.30 i Kappel kirke og kl. 11.00 i Gloslunde kirke - begge med nadver

Salmer:

DDS 249 Hvad er det at møde den opstandne mester

DDs 164 Øjne, I var lykkelige (Crüger)

Prædikant: Henrik Gade Jensen

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes: Om aftenen den samme dag, den første dag i ugen, mens disciplene holdt sig inde bag lukkede døre af frygt for jøderne, kom Jesus og stod midt iblandt dem og sagde til dem: »Fred være med jer!« Da han havde sagt det, viste han dem sine hænder og sin side. Disciplene blev glade, da de så Herren. Jesus sagde igen til dem: »Fred være med jer! Som Faderen har udsendt mig, sender jeg også jer.« Da han havde sagt det, blæste han ånde i dem og sagde: »Modtag Helligånden! Forlader I nogen deres synder, er de dem forladt, nægter I at forlade nogen deres synder, er de ikke forladt.« Thomas, også kaldet Didymos, en af de tolv, havde ikke været sammen med dem, da Jesus kom. De andre disciple sagde til ham: »Vi har set Herren.« Men Thomas sagde til dem: »Hvis jeg ikke ser naglemærkerne i hans hænder og stikker min finger i naglemærkerne og stikker min hånd i hans side, tror jeg det ikke.« Otte dage efter var hans disciple atter samlet, og Thomas var sammen med dem. Da kom Jesus, mens dørene var lukkede, og stod midt iblandt dem og sagde: »Fred være med jer!« Derpå sagde han til Thomas: »Ræk din finger frem, her er mine hænder, og ræk din hånd frem og stik den i min side, og vær ikke vantro, men troende.« Thomas svarede: »Min Herre og min Gud!« Jesus sagde til ham: »Du tror, fordi du har set mig. Salige er de, som ikke har set og dog tror.« Jesus gjorde også mange andre tegn, som hans disciple så; dem er der ikke skrevet om i denne bog. Men dette er skrevet, for at I skal tro, at Jesus er Kristus, Guds søn, og for at I, når I tror, skal have liv i hans navn.

[Johannesevangeliet 20,19-31](#)

Da jeg blev student i 1978 og tog bussen fra Skårup på Fyn mod København for at læse filosofi, lovede jeg mig selv én ting:

- Du skal selv vurdere, hvad der er sandt eller falsk her i verden
- Du skal aldrig tro på noget, du ikke selv har set og eller hørt

- Du skal være indifferent med andres og den offentlige mening og tro på din egen dømmekraft og selv vurdere sandhedsværdien.

Det var høje standarder at sætte, men sådan begynder unge mennesker gerne i livet, og selvfølgelig kunne jeg ikke leve op til det.

Vi er alle til fals.

Vi bliver nødt til - her i denne syndefulde verden - at nære tro og tillid til, hvad andre fortæller os og formidler. Vi kan ikke tjekke alt. Vi må i store dele af livet som fisken følge stimen.

Da jeg kom til København og begyndte på filosofi-studiet, fortalte vores lærer i logik os unge studerende, at langt det meste viden er formidlet viden. Altså utroligt lidt af vores viden har vi selv sanset, set eller hørt eller erfaret. Langt det meste, ja, næsten det hele, er formidlet gennem andre mennesker eller gennem aviser og TV eller gennem bøger og leksikaer.

Jeg ved, at der er pyramider i Ægypten, en kinesisk mur i Kina og kænguruer i Australien selvom jeg aldrig har set nogen af delene med mine egne øjne.

Jeg ved, at Churchill, Napoleon, JFK, Christian IV, biskop Absalon, Julius Cæsar og Pontius Pilatus har levet, selvom jeg aldrig har set dem. Og det samme med Jesus.

Det er viden, fakta, og ikke løgn og latin eller *fake news*, som man siger i dag.

Selvom jeg ikke har været i Ægypten, Australien eller Kina. Eller været samtidig med de historiske personer eller som en discipel hørt og set Jesus.

X

Stort set al vores viden lever derfor af en tillid til autoriteter. Vi tror på, at leksikaer, bøger, aviser og TV mestendels formidler fakta og viden.

Lige nu lever vi en kritisk tid, hvor der rejses kritik af universiteternes og eksperter og forskeres viden og især deres metoder og teorier, som ikke har den neutralitet og objektivitet, som kunne forventes. Det er ikke – og kan aldrig være – ren og pur viden, der formidles, men viden der er blevet til gennem metoder og teorier, som igen farver resultatet.

x

Så jeg fik det svært med at fastholde mit ungdommelige forsæt som nyankommen student til kongens København, fordi vi bliver nødt til at tilpasse os og i det hele taget følge tidsånden frem for at modsige den.

Alligevel synes jeg, vi bør holde fast i, at vi skal se det ved selvsyn, opspore kilden til vores viden og selv – så vidt muligt – tjekke om det er rigtigt eller forkert. Eller udøve kildekritik, som man lærer i dag.

Vi ved jo godt, at vi ikke skal lytte til sladder eller rygter eller løs snak.

X

Derfor er jeg også så glad for disciplen Thomas, som vi møder i dagens tekst.

For han vil ikke tro, før han selv får vished. Han vil selv se Jesus og naglemærkerne, før han tror på korsfæstelsen og opstandelsen.

x

Vi hører om, at disciplene er forsamlet i dagene efter påskesøndags opstandelse. De har åbenbart låst døren.

De er bange. De er bange for at lide samme skæbne som Jesus.

Og så gennem den låste dør træder Jesus ind til dem. Og Jesus hilste dem med de ord, som vi siger her til hver gudstjeneste: Fred være med jer!

Thomas havde ikke før set Jesus efter opstandelsen og troede ikke på, at det var Jesus og hvad han havde været igennem.

Han vil se beviser.

Og så viser Jesus sine sår frem for Thomas, mærkerne i hænderne og såret i maven, hvor et spyd var stukket ind.

Det overbeviste Thomas.

Han ville selv se det.

Og det er forståeligt og tjener Thomas til ære. Troen skal ikke være blind, selvom mange protestanter har idealiseret den sanseløse tro.

X

Men Jesus skoser dog selv lidt disciplene, at de forlanger kontante beviser. De tror ikke på Jesu død og opstandelse, før de ser det selv

”Salige er de, som ikke har set og dog tror” siger Jesus.

X

”Den tvivlende Thomas” har som mange andre bibelske motiver inspireret kunstnere gennem tiderne.

Jeg har omdelt en kopi af det bedste maleri, synes jeg, af ”Den tvivlende Thomas” malet af den italienske renæssancemaler Caravaggio.

(Kan ses på linket her:

[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:The_Incredulity_of_Saint_Thomas-Caravaggio_\(1601-2\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:The_Incredulity_of_Saint_Thomas-Caravaggio_(1601-2).jpg))

Thomas stikker fingeren ind i Jesu side, og stirrer selv målløst, mens to andre disciple bagved stirrer lige så intenst. De havde nok ikke bare Thomas' mod til at tvivle. Og ytre sin tvivl.

"Hvis jeg ikke ser naglemærkerne i hans hænder og stikker min finger i naglemærkerne og stikker min hånd i hans side, tror jeg det ikke" sagde Thomas.

X

Thomas er dagens helt.

Thomas troede ikke på kvinderne og de øvrige disciple og hvad de fortalte om Jesus. Selvom det var faktisk korrekt.

Verden ville blive bedre, hvis flere var som Thomas og altid ønskede tjek ved selvsyn. Det er et stort krav, nogle gange umuligt og selvødelæggende, men ofte gør vi godt ved at forbeholde os viden og fakta, som vi nærer mistro til ikke tåler dette selvsyn.

Derfor fortæller Johannes-evangeliet, som det eneste af de fire evangelier historien om den tvivlende Thomas.

Og derfor skal vi også nære tvivl over for alt, hvad vi hører og ser. Og først tro på det, vi overbevises om.

Som Thomas, at Jesus døde på korset og opstod fra de døde.

X

I den næste salme skriver Grundtvig om disciplenes lykke og held ved at kunne være samtidige med Jesus og ved selvsyn overbevises til tro.

Øjnene er disciplenes:

*Øjne, I var lykkelige,
I, som så Guds Søn på jord.
Øren, I blev hovedrige,
da I lytted til hans ord,*

Men vi kan også i dag, 2000 år efter, være lige så lykkelige, for vi har set effekten og historiens virkning. Derfor er vi også "lykkens skødebørn", fordi vi får fortalt evangeliet og vokser op i en kultur og et samfund, hvor historien om Jesus Kristus fortælles og udbredes. Nu er øjne og øren vores:

*Held os, kristne på det jævne!
Nådens tid er ej forbi;
som oplyst på kirkestævne
lykkens skødebørn er vi:
øjne ser, og øren høre
ham, som har Guds ord at føre.*

AMEN